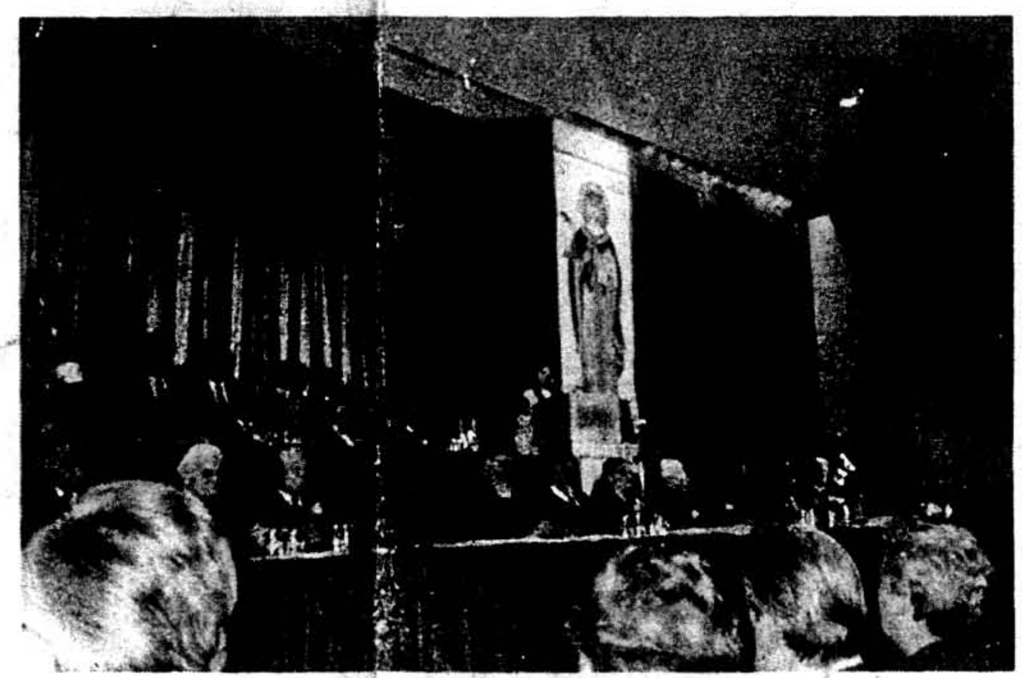
SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 225. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 26, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го ЛИСТОПАДА 1988 Ч. 225 РІК XCV

„ВОЛЮ НІХТО НІКОМУ НЕ ДАВ — ЇЇ ТРЕБА ВЗЯТИ!"

БІЛЯ 1,000 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У СВЯТОЧНОМУ ВІДКРИТТІ СКВУ

Господиня першої сесії Марія Шкамбара відкриває V Конґрес СКВУ.

(Фота: ред. О. Кузьмович)

Торонто (О. Кузьмович). — В середу, 23-го листопада ц.р., тут у готелі Кестл Вестін, о год. 7-ій вечора відбулося зворушливе святочне відкриття V СКВУ в присутности біля 1,200 осіб, в тому 553 делегати.

Господинею святочного відкриття була Марія Шкамбара, голова Комітету Українок Канади, яка привітала присутніх християнським привітом. На залю увійшли святочно викликані нею прапороносці із молодечих організацій, які внесли прапори усіх країн, почınаючи прапорами Канади та України. Хор „Бурлака" відспівав канадський та український гимни, а президент СКВУ Петро Саварин офіційно відкрив Конґрес, називаючи його історичним тому, що відбувається у 1000-річчя Християнства, 70-річчя Української Державности і 50-річчя від смерти Євгена Коновальця.

У своєму привітанні ієрархам Українських Церков та всім представникам організацій політичних, громадських, жіночих і молодечих П. Саварин закликав також, щоб всі керувалися принципами опертими на словах св. Августина: „В конечних справах — єдність ,в сумнівних — свобода, а у всіх любов".

Гучні оплески зустріли слова П. Саварина, коли він заявив, що „волю ніхто нікому не дає — її треба взяти!"

Він теж запевнив, що „ми тут ніколи не забуваємо і не забудемо братів в Україні".

П. Саварин попросив до молитви Митрополита УКЦ в Канаді Максима Германюка, а після цього відчитав тих членів Президії СКВУ, Секретаріяту і визначних дисидентів, які померли у останніх п'яти роках, м.і. Мирослава Самоверського, Богдана Лончину, Володимира Душника, Андрія Бандеру, Степана Росоху, Романа Далилевича, Павла Юзика, Петра Стерча і Стефанію Савчук, а з дисидентів Василя Стуса, Юрія Литвина, Олексу Тихого, Валерія Марченка, Гелія Снєгірьова. Присутні однохвилинною мовчанкою вшанували їхню пам'ять, а хор „Бурлака" відспівав „Під Твою Милість".

Від канадського уряду Конґрес привітав особисто міністер фінансів М. Вілсон, який також відчитав призіт від прем'єр-міністра Браєна Малруні, в якому той пригадав велику річницю 1000-річчя Християнства України та підкреслив вклад українців у розбудову Канади.

Привіт від президента ЗСА Роналда Регена відчитав екзекутивний директор УККА Юрій Нестерчук. Р. Реґен звернув увагу на те, що СКВУ вперше відбувається у час великих перемін в СССР, але помимо того українці на батьківщині далі не мають свободи релігії і слова. Він запевнив делегатів, що американський нарід підтримує український нарід в його стремлінні до самовизначення і свободи вислову.

В дальшому ході святочного відкриття П. Саварин представив усіх членів почесної і ділової президій і попросив до першого усного слова Митрополита Максима Германюка, який відчитав листа від Патріярха Кардинала Мирослава Івана Любачівського. Чергове привітання Конґресові виголосив Митрополит УПЦеркви в Канаді Василій. Дальшим промовцем був Микола Руденко від Виконавчого Комітету Української Гельсінкської Спілки. У своєму короткому слові він виявив радість з приводу такого збору українців з

(Закінчення на стор. 4)

Президія КУППО привітала Дж. Буша з його вибором

Ню Йорк (ПС КУППО). — Президія Конференції Українських Партій і Організацій (КУППО) вислала за підписами д-ра Зенона Городиського і д-ра Романа Борковського ґратуляційну телеграму президентові-електові Джорджові Бушові, в якій висловила своє вдоволення з приводу його вибору на цей пост.

Вітаючи його з його вибором, Президія КУППО висловила надію, що він як президент Америки буде продовжувати політику свого великого попередника та буде підтримувати людські та національні права поневолених Москвою народів, а в тому числі національні права українського народу.

В Сітон Голл відбудеться наукова конференція

Нюарк, Н. Дж. (А.К.). — Тут в місцевому університеті Сітон Голл відбудеться в суботу, 3-го грудня ц.р. наукова конференція, присвячена 1000-річчю Християнства в Україні. Конференцію спонзорує українська католицька церква Івана Хрестителя в Нюарку, як ще одну можливість поінформувати американський світ про цю знаменну річницю.

В конференції візьмуть участь: о. проф. Андрій Чировський, директор інституту ім. Андрея Шептицького в Мт. Тейбор і асистент професора Католицького університету в Чикаґо о. Петро Ґаладза із коледжу св. Михаїла в Торонто, д-р Юрій Гаєцький з УНІГУ.

До участи запрошено Архиєпископа Нюарку Теодора МекКерріка, канцлера університету Сітон Голл о. Дж. Петілла, усіх професорів того університету, семінаристів, священиків, як також загальну публіку зацікавлену цією темою.

Початок конференції о год. 10-ій ранку.

Того самого дня о год. 6-ій по полудні в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку буде відправлений Акафист для вірних католиків і православних, а після нього о. А. Чировський буде мати слово про 1000-річчя Християнства в Україні. Хор „Думка" відспіває ряд релігійних пісень і тим закінчиться в Нюарку день, присвячений відзначуванні Тисячоліття.

В Чикаґо влаштовують „Різдво в Україні"

Чикаґо. — В неділю, 4-го грудня ц.р., о год. 3:30 по полудні, тут у Музеї науки і промислу, при 5700 Савт Лейк Шор драйв, відбудеться українська різдвяна програма „Різдво в Україні".

Протягом 46-ох років музей щорічно відзначає святкові різдвяні традиції 38-ох народів величавим фестивалем під назвою „Різдво довкола світу". В програмі цього святкування відбуваються концерти колядок, різдвяні сценічні картини-вертепи мистецьке читання різдвяних леґенд і переказів у виконанні знаних місцевих телевізійних і радієвих зірок, виступи танцювальних груп тощо. Офіційне відкриття фестивалю і зустріч запрошених представників 38-ох народів відбудеться у понеділок, 28-го листопада.

„Українське Різдво" щороку є спонзороване 22-им Відділом СУА в Чикаґо і завжди втішається окремою увагою і доброю фреквенцією не лише своїх, але і численних неукраїнських відвідувачів. Ялинка прибрана естетичними прикрасами базованими на зразках народного мистецтва, добре підібрана цікава програма є запорукою цієї високоякісної культурної імпрези. Цього року „Українське Різдво" проходитиме під знаком Хрищеня України. Крім введення цієї теми у програму ведучої вечором, роздаватимуться біля ялинки пояснення- брошурки про цю унікальну святкову подію, так, що тисячі відвідувачів фестивалю може вперше в житті матимуть змогу довідатися і передати другим вірне і ясно з'ясоване поняття про історію і культуру України.

В мистецькій програмі „Українського Різдва" виступлять: хор парафії св. Йосафата під дириґентурою Я. Стефанюка, та танцювальна група „Громовиця", мистецький керівник Р. Дика-Пилипчак. Вечір вестиме д-р Ірина Лисейко-Оверко.

Вступ і паркування — безкоштовно. Години відвідування: в будні — від год. 9:30 ранку до 4-ої по полудні, в суботу й неділю і свя-та — від 9:30 до 5:30. За точнішими інформаціями слід звертатися до музею на число телефону (312)684-1414.

СЛУЖБА БОЖА І ПРИЙНЯТТЯ В ТЕКСАСІ

Гюстон, Техас. — Українсько-Американська Організація в Тексасі закінчить святкування 1000-ліття Християнства в Україні Архиєрейською Службою Божою і прийняттям в неділю, 4-го грудня ц.р. Богослужбу відправить Єпископ УПЦеркви Антоній в асисті священства. Після Служби Божої буде прийняття та ювілейна програма. Організатори запрошують усіх до участи в Богослуженні і прийнятті та мистецькій програмі. Телефонувати слід до Софії Наконечної на число: (214) 276-0697.

Український Музей влаштовує передріздвяні курси

Ню Йорк. — Український Музей влаштовує тут курс п. н. „Українські різдвяні традиції". Відбудуться два зайняття, по три години кожне, для дорослих і молоді від 16 років життя. Учасники ознайомляться з українськими різдвяними традиціями та практично навчаться пекти різдвяні колачі. Курс йтиме 3-го і 10-го грудня від год. 10-ої вранці до 1-ої по полудні. Оплата за навчання: дорослі — 15 дол. пенсіонери і студенти — 10 дол. члени музею дістають знижку 15%.

Діти і дорослі також матимуть нагоду навчитися робити традиційні прикраси на ялинку з намистин, оріхів, кольорових стрічок і паперу. Зайняття відбуватимуться в суботи і в неділі, 11-го, 17-го і 18-го грудня від год. 2-ої до 4-ої по полудні. Оплата за одне зайняття: дорослі — 4 дол., пенсіонери і студенти від 12 років — 2.50 дол., діти відл 7 до 12 років — безплатно.

Вартість матеріялів включена в плату за навчання. Свої вироби учасники можуть взяти додому. В справі реєстрації слід телефонувати на число (212) 228-0110.

У СВІТІ

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ Східньої Німеччини заборонило поширювати на території країни совєтський журнал „Спутнік". Цей журнал, багато ілюстрований, призначений в першу чергу для розповсюдження за кордоном. Міністерство мотивувало своє рішення тим, що журнал, який у стислій формі передає події за совєтською пресою, не „сприяв дружбі між Народною Демократичною Республікою Німеччини і Совєтським Союзом". В деяких номерах журналу були надруковані різкі статті проти Йосифа Сталіна і його терористичної діяльности, які, на думку, східніх звеличників Сталіна, „не згідні з історичною правдою". В інформації аґентства Ассошіейтед Пресс говориться, що НДР не підтримує дуже політики гласности і перебудови, запропонованої теперішнім керівником СССР Міхаїлом Ґорбачовим.

ЕТНІЧНІ НЕПОРОЗУМІННЯ між албанцями і сербами в Югославії продовжуються. Недавно біля 5,000 югославів албанського походження влаштували голосну демонстрацію в місцевості Прістіна і домагалися припинення нападів на них зі сторони сербів в автономній республіці Косово, де албанці становлять більшість. Демонстрація була нібито відповіддю на подібну маніфестацію сербів в Беоґраді, з участю понад 15,000 осіб, які домагалися від центрального уряду припинити „албанський націоналізм" і вимоги албанців. Також у Любляні, столиці Словенії, демонструвало 10,000 осіб і протестували проти засуду трьох журналістів за використання у газетах засекреченого матеріялу у справі крайової оборони. Демонстранти в Любляні заявляли, що їх протест в ніякому разі не требна пов'язувати з конфліктом сербів і албанців в Косово.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що минулої суботи, 19-го листопада, спалахнула пожежа у двох вагонах пасажирського поїзду, який їхав з Москви в Кустанай. У пожежі загинуло 10 осіб, а декілька були поранені і перевезені до найближчих лічниць. Вогонь вибухнув коли поїзд під'їжджав до станції Заятская. Пасажири, передбачаючи небезпеку для життя, кинулися втікати з вагонів, але не всім вдалося продістатися до дверей. Кажуть, що вогонь спалахнув в кабіні кондуктора, але в інформації ТАСС не згадується з якої причини. Справу почала перевіряти урядова комісія, яку очолює сам голова Ради Міністрів Казахстану Кадир Байкенов.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІЗРАЇЛЯ Їцак Шамір та інші члени його кабінету засудили у принципі становище Европейської економічної спільноти, яка привітала проголошення акту незалежности Палестини. „Треба тільки жаліти, що европейські держави вирішили підтримати цей акт проголошення, бо така тактика тільки підтримує морально терористичний рух палестинців", — заявили представники уряду. Інший представник міністерства закордонних справ заявив, що рішення палестинців не треба підтримувати і не треба розглядати цієї справи з погляду непорозумінь між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Палестинська Визвольна Організація, — заявили члени ізраїльського уряду, — все ще виреклася терористичної активности. Від неї треба вимагати не слів, а діл, кажуть ізраїльці.

В АМЕРИЦІ

КОНҐРЕСМЕН-ДЕМОКРАТ Роберт Ґарсія, який представляє у Конґресі виборчу округу південного Бронксу, Н. Й., обвинувачений у шахрайстві: він незаконно дістав 185,000 долярів від компанії Ведтек. Обвинувачення Ґарсії були пред'явлені три дні після того, як демократ Маріо Біяджі, який провів у Конґресі, де він представляв Бронкс, 20 років, був засуджений на вісім років тюремного ув'язнення за фінансові махінації з компанією Ведтек. Слід нагадати, що коли Біяджі пре'явили обвинувачення, він відкинув їх. Однак суд визнав його винним. Слідами колеґи-однопартійця пішов і Ґарсія. У комунікаті, випущеному його канцелярією, всі обвинувачення заперечуються. Разом з Ґарсією обвинувачена в шахрайстві і його жінка Джейн.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ і Совєтський Союз підписали попередню угоду, мета якої — покінчити з вживанням спортовцями стимуляторів: допінґів, анаболічних стероїдів тощо. Піспсана угода пованна бути схвалена олімпійськими комітетами обох країн. Очікують, що це станеться у половині лютого у Портленді, Огайо. Якщо у найближчі дні вияснитьсся, що на шляху договору існують перешкоди, то делеґації двох країн ще раз зустрінуться у грудні цього року. З'єднані Стейти і Совєтський Союз мають намір підписати у лютому договір, який дозволив би американським експертам приїжджати в СССР в будь-який час для перевірок спортовців (на змаганнях і під час тренувань), а совєтським спеціялістам в будь-який час відвідувати з цією ж метою Америку.

СЕНАТОР-ДЕМОКРАТ Едвард Кеннеді, який перебував в Англії на приватній візиті, відвідав у вівторок, 22-го листопада меморіял Джана Кеннеді, американського президента, вбитого рівно 25 років тому, і поклав білу рожу у підніжжі пам'ятника. Е. Кеннеді відвідав меморіял свого старшого брата разом з кількома старими друзями покійного президента і родини Кеннеді. Його супроводжували американський мистець Джеймс Ваєт, автор широковідомого портрета Дж. Кеннеді, і письменник-історик Леррі Коллінс. У розмові з журналістами сенатор сказав, що англійський пам'ятник Кеннеді „дуже дорогий для всієї родини". „Я радий, — сказав Е. Кеннеді, — що маю нагоду відвідати його разом з моїми друзями, а також з друзями президента Кеннеді".

ДОСЛІДЖЕННЯ, ПРОВЕДЕНЕ фірмою Чарлз Рісичр, встановило, що від 1983 до 1987 року кількість котів в американських домах збільшилася на 4.6 відсотка, а кількість собак зменшилася на 5.8 відсотка. Котів у країн вперше стало більше ніж собак. Торік в З'єднаних Стейтах Америки проживало 54.6 мільйона котів і 52.4 мільйона собак. За той же час кількість декоративних птахів збільшилася на 24 відсотки і становила у 1987 році 12.9 мільйона. Всього в американських домах торік проживало понад 200 мільйоні різних тварин. В тому ж році населення країни становило 245 мільйонів осіб. Захоплення американців домашніми тваринами має давні традиції. Індустрія розведення і утримання домашніх тварин величезна. Одних продуктів харчування для котів і собак в країні випускається на сотні мільйонів долярів.

ПОЧАВСЯ МАСОВИЙ ВИЇЗД ВІРМЕНІВ З АЗЕРБАЙДЖАНУ

Москва. — У Вірменії та Азербайджані почалася нова хвиля міжнаціональної ворожнечі. Приводом для зударів на цей раз послужило незадоволення азербайджанців будівництвом алюмінійового комбінату в Шушанському районі Нагірно-Карабахської автономної области, населеної переважно вірменами, але яка входить до складу Азербайджанської ССР.

Як повідомив телефонічно представник бакинського пресового аґентства новин Савелій Перец, тисячі бакинців щодня виходять на вулиці міста, протестуючи проти „штучного збільшення вірменського населення у Нагірному Карабаху", маючи на увазі прибуття в Шушу сотень вірменських робітників. Робітників вірменів привозили в Шушу на автах за вказівками вірменських властей. Обурені азербайджанці відповіли масовими демонстраціями, при чому у містах Нахічевань і Кіровабад заворушення набрали кровопролитного характеру.

Як повідомив речник міністерства закордонних справ СССР Ґеннадій Ґерасімов, у Кіровабаді „товпа хуліганів вбила лейтенента і двох вояків". В результаті дій військ міністерства внутрішніх справ (міліції) були поранені 126 місцевих жителів. Ґ. Ґерасімов повідомив, що, за його даними, серед постраждалих не було ані одного вірменина.

У великих містах Азербайджану запроваджено комендантську годину. Мешканцям заборонено появлятися на вулицях від 10-ої години вечора до 5-ої ранку. В Баку, Кіровабаді і Нахічевані крім внутрішніх військ введені додаткові військові частини, танки і бронетранспортери.

„Вищевказані міста перебувають під контролею армії, — сказав начальник управління інформації міністерства закордонних справ Азербайджану Муса Мамедов. — Становище, однак, продовжує залишатися дуже напруженим".

За словами М. Мамедова, понад 100,000 осіб вийшли в четвер, 24-го листопада, на вулиці Баку, а С. Перец додав, що на роботу на нафтових промислах вийшли лише 70 відсотків робітників.

Повідомляють, що вірменські райони Баку знаходяться під захистом механізованих частин совєтської армії. Всі автомобільні дороги між двома республіками перекриті. Пропускають лише вантажні авта з продуктами.

Вірменський правозахисник Ховік Васілян повідомив, що натовп азербайджанських націоналістів зупинив у вівторок поїзд Баку-Єреван. Пасажирів вдалося пересадити на автобуси, але провідники-вірмени були по-звірячому побиті. Нападаючі вибили всі вікна у вагонах.

Понад 500 вірменів евакувані з Нахічевані у Вірменію. Втікачам допомагали вояки прикордонних частин використовуючи гелікоптери, вантажні авта та інші транспортні засоби.

За словами головного редактора агентства Вірменпрес Бориса Куфаряна, лише за останні дні з Азербайджану до Вірменії перебралося понад 1,700 осіб. Вірменський уряд створив спеціяльну комісію для розміщення біженців.

НТШ в Америці відзначає своє 40-ліття науковим конґресом

Ню Йорк (НТШ). — Сороколітній ювілей відновлення Наукового Товариства ім. Шевченка на еміграції та створення американського НТШ буде відзначено в днях 2-4-го грудня науковим конгресом та ювілейних бенкетом. Головною темою конгресу, що відбудеться тут в будинку НТШ, 63 Четверта аве., буде: „Українська наука в діяспорі після 1945 року".

Наукові секції НТШ підготували понад 30 доповідей і вони будуть прочитані на сімох сесіях.

В п'ятницю, 2-го грудня від год. 2-ої до 6-ої вечером проходитиме перша сесія Історично-філософічної секції (ІФС) з доповідачами: д-р В. Ленцик (джерелознавство), о. д-р С. Ярмусь і о. д-р О. Баран (історія Церкви) та д-р О. Домбровський (рання історія). Вечером від год. 7-ої до 9-ої відбудеться перша сесія Філологічної секції з доповідями д-р В. Лева (філологія), д-р М. Марунчака і д-р Л. Рудницького (літературознавство).

В суботу, 3-го грудня від 9:30 до 12:30 год. будуть проведені дві паралельні сесії. На другій сесії ІФС будуть прочитані доповіді Ю. Гаєцького (історіографія козаччини), д-р В. Стойко (Визвольних Змагань 1917-21), д-р Я. Падоха (історія українського права), д-р М. Прокопа та д-р П. Потічного (історіографія найновішої доби історії України). В тому ж часі відбудеться друга сесія Філологічної секції з доповідачами д-р В. Жила, д-р М. Степаненко, д-р А. Бойцун, та д-р В. Янів, всі з літературознавства.

Того ж дня від год. 1:30 до 4-ої буде ще одна сесія ІФС, на якій будуть прочитані доповіді д-р В. Ісаїва (соціологія), д-р О. Воловини (демографія), д-р Б. Винара (економія) та д-р В. Маркуся (політологія). Ціла пообідня сесія від год. 1:30 до 6-ої, перервана короткою павзою, буде присвячена проблематиці точних, природописних та медичних наук; ця сесія спонзорована двома секціями НТШ — Хемічно-біологічно-медичною та Математично-фізичною. Доповідатимуть: д-р Р. Андрушків (математика) д-р І. Головінський (медична психологія), д-р М. Диміцький (харчова хемія) д-р Е. Жарський (зоологія), д-р В. Гординський (медицина) д-р П. Пундій (історія медицини) та інж. А. Вовк (хемічна термінологія).

В рамках з'їзду та для відзначення ювілеїв — в тому й 115-річчя заснування Товариства ім. Шевченка у Львові — відбудеться гостина-бенкет у великій залі УНДому о год. 6-ій вечора. На бенкеті буде вшановано почесних членів НТШ, давніх і новообраних, а головне слово виголосить д-р В. Янів з Мюнхену.

В неділю, 4-го грудня учасники конгресу матимуть можливість взяти участь у Божественній Літургії у сусідній церкві св. Юра о год. 9-ій ранку. Між год. 10:30 та 1-ою відбудеться в будинку НТШ панель на тему: „Українська наука в діяспорі: досягнення, проблеми, агенди". В панелі виступлять речники реґіональних Наукових Товариств ім. Шевченка: д-р В. Падох (ЗСА), д-р Б. Стебельський (Канада), д-р А. Фіголь (Европа) і д-р Р. Микитович (Австралія).

Між год. 2:30 і 4:30 проходитиме остання сесія, на якій доповідатимуть д-р І. Соневицький (музикознавство), д-р Ю. Бережницький (мистецтвознавство) та д-р Р. Кухар (літературознавство).

Всі доповіді будуть прочитані або підсумовані, за твердженням голови програмової комісії д-р В. Маркуся, в межах 25 хвилин, а виступи панелістів — 12-15 хвилин. Вкінці сесії буде можливість ставити короткі питання доповідачам. Сесії та панельна дискусія відкриті для ширшої публіки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year* — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вибори в Канаді

Парляментарні вибори в Канаді, які відбулися у минулий понеділок, 21-го листопада 1988 року, були тим цікаві, що йшлося там про єдину справу: взаємини з Америкою. Формально Проґресивно-консервативна партія прем'єра Браєна Малруні боронила підписаний 4-го жовтня 1987 року з президентом Роналдом Реґеном договір про скасування митних бар'єр між двома англомовними сусідами, — всупереч становищу Ліберальної канадської партії, яка вважала і вважає, що цей договір виходить тільки у користь Америки. Тут ідеться не тільки про економічну проблему, про принципове становище американських республіканських і канадських консерватистів, які є за віддану торгівлю на базі приватної ініціятиви і суперництва і проти будь-якого протекціоналізму. Суперечка на цьому тлі існує і в Америці, де Демократична партія поручає протекціоналізм у закордонній торгівлі, арґументуючи, що Японія і деякі інші держави ведуть нельояльну супроти Америки торговельну політику, не допускаючи до себе всіх американських товарів, зате заливаючи американський ринок своїми виробами із шкодою для американського робітничого світу. З Канадою є трохи інша справа, бо там ідеться теж про канадський патріотизм, про почуття канадської гідности і гордости. Канадські ліберали твердять, що Америка не тільки заливає Канаду своїми виробами, не допускаючи, наприклад, до створення канадського автомобільного промислу, але теж ставиться до канадців, як до „молодших братів", вважаючи себе, як своєрідних „юберменшів".

Як це завжди буває — кожна з тих канадських партій з їхніми суперечними філософіями має трохи правди і трохи неправди. Фактом є, що дійсно в Канаді не побачите іншого авта, як тільки американське чи японське і американську ґазоліну, — але правдою є теж, що коли б не було американського інвестиційного капіталу, то не було б того розмаху канадської економіки, яка обнизила безробіття нижче 8 відсотків. Все ж, це на Канаду з її тільки 26-мільйоновим населенням — безробіття поважне. Противники тісного пов'язання канадської економіки з американською вказують теж на факт, що 24 більйони дефіциту державного бюджету в Канаді — це, з уваги на величезну різницю в числі населення, рівняються астрономічному дефіцитові американського державного бюджету, який є найбільшою турботою уряду і всього фінансового світу.

Проте вибори виграв таки Браєн Малруні, отримавши велику більшість в новому парляменті; його суперник з Ліберальної партії Джан Тирнер, як і дві менші політичні партії — Нова демократична партія та соціялістів — програли. Більшість канадців заявилася за тісні не лиш політичні і військові, але й економічні взаємини з Америкою. Новообраний президент ЗСА Джордж Буш не матиме труднощів у співпраці з канадським прем'єром, частим гостем у Білому Домі.

Нам, українцям, ця справа близька, бо канадські українці грають у тамошньому державному житті й апараті куди поважнішу ролю, як українці в ЗСА. Живучи компактною масою у деяких канадських провінціях (Манітоба, Онтаріо, Саскачеван й інші) — канадські українці займають четверте місце числом свого населення — після англосаксів, чи пак корінних канадців, французів і німців. Канадські українці отримують на свої культурні й харитативні цілі такі державні субвенції, про які тут не можна навіть мріяти. Вони мають своїх представників у центральному парляменті в Оттаві і провінційних соймах, мають своїх посадників міст і мають більшу повагу в очах всіх інших національних груп, як ми тут, в Америці. Живеться теж нашим канадським землякам якось „легше" і краще, як нам тут, дарма що центром українського поселення у діяспорі вважається Америка. Коли приїхати до Торонто чи Вінніпеґу — американський громадянин — українець — почуває себе, „як у себе вдома", — там інша, краща атмосфера, як у розсвареній і розбитій американсько-українській громаді. У Канаді нема цієї погоні за ґрошем і сполученою з цією поганою гарячковою виснажливою працею, як це діється у З'єднаних Стейтах Америки. Ми не раз завидуємо нашим канадським землякам, але ж вони, горді на свої осяги в політичній, економічній і культурній ділянках — дивляться теж на американсько-українську громаду, як братню й активну, інколи може й переціннюючи нас. Вислід минулопонеділкових виборів в Канаді добрий — він свідчить про тягу загалу канадців до тісної співдії з Америкою — і так повинно бути й між нашими двома українськими громадами.

Володимир Барагура

ҐРАНДІОЗНІ ПОЛІТИЧНО–ЕКОНОМІЧНІ ЗМІНИ НА ГРАНІ ДВОХ ТИСЯЧОЛІТЬ

Політичні спостерігачі й аналітики провіщають, що стоїмо на грані ґрандіозних змін у світовій структурі в ділянці політичній, економічній, національній, демографічній та культурній. Зміна цієї конфіґурації наступить на переломі старого й нового тисячоліть, а два найближчі роки будуть у цьому відношенні найбільш критичні, бо в них зарисуються вже грядучі зміни, які потрясуть світом і можуть довести навіть до поважних конфліктів.

Життя людства переставляється на нові рейки — на великопростірну концепцію, подиктовану передусім зростом населення, проблемами затруднення, прохарчування, словом світової економіки, яка змагатиме до спільних торговельних ринків продукції та збуту. При тому панівні народи й держави — ЗСА, СССР, Японія знайдуться у рішальному економічному змаганні за першенство, щоб не зійти до статусу третьорядної потуги. В цю гру згадані три гіганти намагаються притягнути Спільний ринок Европи, а чолову ролю серед европейських держав мала б відіграти Німеччина.

Великопростірні ідеї й концепції зарисувалися уже в переддень Другої світової війни. Це була туманна гітлерівська „Нова Европа" без конкретного з'ясування, як вона мала б практично виглядати, бо німці інтерпретували її, як перебудову, яка здійсниться щойно після виграної ними війни й у якій кожний нарід знайде „своє місце", залежно від його заслуг. Це була Деґолівська концепція бльоку народів від Атлантійського океану по Урал, це була концепція СССР, що колідувала з Деґолівською, бо змагала до такої самої великопростірности, яка одначе сягала б від Уралу до океану.

Деякі вступні кроки в напрямі великопростірности й спільноти ринків уже зроблені, деякі плянуються, деякі щойно зарисовуються. ЗСА заключили з Канадою договір про вільну торгівлю і після виборів ця проблема буде в Північній Америці розв'язана. Йдеться про Европу, в якій найбільший потенціял має Німеччина. Тому йдуть заходи об'єднати обі Німеччини в один державний організм із давньою столицею Берліном, що дасть більші й ефективніші людські та матеріяльні ресурси.

Без сумніву ЗСА прагне за всяку ціну втягнути европейський спільний ринок у свою орбіту. СССР гарячково працює над перебудовою, бо бачить, що своєю економічною й політичною системою зайшла в тупик і, коли хоче бути однією з передових світових потуг, мусить вийти із тієї „сліпої вулиці", інакше опинитися на третьорядному місці.

Америка радо допомогла б й СССР, але коштом концесій, а однією з них є включення европейської спільноти народів у свій економічний плян. Але подібний плян мають теж совєти, які спрямовують свою увагу на Румунію, як випадову базу для поширення політичних впливів на Югославію, щоб звідси продістатися до Адріятицького моря і до Греції, мати бази на водах Середземного моря та оволодіти Туреччиною, що було нездійсненою мрією російського царського уряду.

Тому, що економічні проблеми тягнуть за собою політичні зміни, політичні спостерігачі побоюються, що ці перехресні пляни й концепції світових потуг можуть у наслідках довести навіть до збройного конфлікту. Через те вважають, що два найближчі роки будуть у тому відношенні критичні.

Деякі европейські держави — Німеччина, Франція, Італія дали вже совєтам астрономічно високі фінансові кредити. ЗСА покищо підходить до справи обережно й пильно обсервує так акцію перебудови, як і гласности, зокрема щодо конкретного здійснювання прав людини.

Які наші перспективи в цій ситуації? Не використавши головно з власної вини великої шанси, яка дала нам історія в 1917-22 роках у формі розвалу царської Росії й Австро-угорської монархії, наші можливості в добу ґрандіозних змін невеликі. Тому, що Росія без України була б засуджена на животіння, проблема державної самостійности нашої батьківщини покищо безвиглядна. Самостійність можуть отримати три балтійські народи, бо вони людськими й природними ресурсами вбогі й совєти ними не дорожать. Україна не лише є за простором і кількістю населення другою країною в складі СССР, але й першою щодо природних багатств і — копалин, хліборобства, географічного положення найближче Заходу тощо. Тому Росія за ніяку ціну не зречеться України, а в тому підтримує її Америка, яка у принципі стоїть за збереження цілости совєтської імперії.

Ми можемо розраховувати на всякі другорядні полегші й концесії — місцеву адміністрацію, привернення прав українській мові, більшу свободу в науці, культурних починаннях, плеканню мистецтва, можливо деякої релігійно-церковної свободи. Деякі можливості матиме місцевий кооперативний рух, хлібороби зможуть орендувати землю до 50 гектарів в довічне користування, але без прав купівлі на власність.

Одначе й ці концесії та можливості будуть поважним здобутком для відродження скривавленого національного організму і зросту національної свідомости. Після кількох століть неволі й прогри визвольної війни перейти від окупації до самостійности справа — нелегка. Втрачене віками треба віками здобувати наново. Тому наші провідні люди на батьківщині мусять бути в своїй діяльності обережні й працювати в межах конституційно-правних можливостей. Великим кроком уперед було б, коли б поруч людей пера — поетів, письменників, критиків, журналістів, мистців заанґажувалися у боротьбі за права української людини також адміністраційні чинники, суспільно-громадські й політичні діячі та члени партії — українці націонал-комуністи.

Така є реальна дійсність і з нею треба рахуватися та поступово здобувати те, що в даних обставинах можливе й корисне. Бо маємо проти себе поважні сили — совєтський режим, жидівський світ та американську закордонну політику, яка щодо СССР збігається з внутрішньою політикою кожночасної Росії, а саме збереження „єдиної неділімої". Останні події — наділення президента Реґена орденом гуманности від центру Візенталя в Каліфорнії за підтримку Ізраїля, заява жидівства підтримати кандидатуру віцепрезидента Буша, становища обидвох кандидатів на президента до комітету українців виборців та до святкувань Тисячоліття Хрищення України в Вашинґтоні, обіцянка Буша продовжувати політику попередника щодо стосунків із совєтами, це промовисті факти, з якими мусимо рахуватися.

Наша невеличка громада в ЗСА, наше роз'єднання, наша незначна участь у течії американського життя, врешті брак матеріяльних ресурсів, стоять на перешкоді добитися кращої долі нашій батьківщині й нашому народові.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Климовський

Олії, монотипії, емалі, лінорити

(43-ій Відділ СУА ім. Олени Пчілки влаштував у днях 21-го, 22-го, 23-го жовтня ц. р. виставку картин Ірини Банах-Твердохліб у залі виставок УОКЦентру у Філядельфії).

Відомо, що творчість, як вища форма людської діяльности в мистецтві створює нове й оригінальне.

У добі різноманіття образотворчих „ізмів", Ірина Банах-Твердохліб вибрала малярство барви, лінії, світла, світлотіні, а надусе передачі настрою. Доказом цього — її „Осінь у Гантері" (олія), „Осінь на узліссі" (монотипія), „На роздоріжжі" (емаль), „Весна" (лінорит).

Окреме місце в її творчості займають пейзажі, що в них, на нашу думку, вона себе найкраще проявляє. Їх було 19 на всіх 43 експонати.

Вона впевнено володіє лінією. У кольорі домінують зелень, синь і скаля жовтої почерез вохру до кіновару. Її композиції йдуть по горизонтальній лінії. Крім цього її картини визначають композицію під поглядом рисунку та кольористичної гами. Вона, як Сезан, мабуть мимоволі, підпорядковує кольор формі і навпаки. Саме кольор, форма, світло, світлотінь — це оці засоби, що за допомогою їх мисткиня висловлюється. Це її виражальна сила.

У її церквах — св. Миколи в селі Колодне (XVII ст.), в селі Ямнім, у Ворохті, помітне не лише знання рисунку, але й узагалі церковної архітектури.

Подивляємо чистість кольорів емаль і водночас усвідомлюємо скільки то треба було натрудитись і бути обережним при спіканні, оправленні й орудуванні пульверизатором горіючої суміші склоподібних речовин. Емаль 14, з них особливу увагу звертають на себе: „Різдвяна ніч", „Земле, моя земле".

Монотипія Ірини Твердохліб заступлена одинадцятьма експонатами, з яких виділяються: „Симфонія в природі", „Літо в полонинах", „Над річкою".

Ліноритів на виставці всього-на-всього три — „Квіти радости", „Пісня" і згадана вже „Весна".

За її особистим світосприйманням воно по своєму вирішує творення своїх картин, представляє нам їхню зображальну мову. Малює те, що для неї має незаперечну вартість, та все ж із тем, що найбільше хвилюють Ірину Твердохліб наймаркантніше виділяється тема любови до рідної землі та великої туги за нею. І тут назвемо поза рядом церков — „Село в Україні", „Різдвяна ніч", „Колядники", „Літо в полонинах", „Рідне село".

З допомогою картини „Наказ" в мисткині вийшов на яв її глибокий патріотизм, стремління до непереможного здійснення Великої Ідеї. У цій картині (олія, 20 x 24) одчайдушна дівчина-повстанка на коні везе наказ вищої команди на фронтову лінію вояків Української Повстанської Армії.

Небагато мистців як наших, так і чужих, що в своїй творчості закріплюють свій патріотизм, наприклад, ув Італії образотворчих мистців величезна кількість, але тільки одна група „Le Novecento" заявила: „Мистецтво для нас є другим ім'ям вітчизни". До речі італійцям патріотичних тем не бракує, чей їхні прапредки оволоділи були totus orbis terrarum.

Щоб пізнати людську істоту мистця вистачить оглядати його картини; у них є його „я", у них є зміни, що зайшли з бігом часу в його психічній організації.

Ірина Твердохліб виставляла свої картини у нашому місті вісім років тому і як видно по останніх експонатах її мистецька мова збагатилась під поглядом кольорової гами, форм і самої композиції. Мисткиня має хист відчуття, яке зумовлює її настрій і темперамент. Має високорозвинений мистецький смак і мило вражає її притаманна теплота й надівсе щирість.

Вона ще у Львові завершила мистецькі студії. Великий вплив на неї мала Олена Кульчицька. В Рочестері поглибила образотворчі студії, (фіґуральний рисунок, графіка, кераміка, як рівнож емаль і фотографія). Мисткиня дуже працьовита, спостережлива, вдумлива, сповнена творчої енерґії та наснаги, а надусе вимоглива до себе, тому, що вона подібно, як Франсіс Бейкон (англійський мистець-маляр, народжений у 1910 році) зчаста повторяє: „Хочу, щоб мої картини були кращі".

Ще годилося б принаймні приторком згадати про блискучо видану монографію Ірини Твердохліб. Передмову до неї написав д-р Богдан Стебельський.

З „Репродукцій" в „Іконі Божої Матері", виконаній темперою, характеристичне те, що мисткиня цупко не притримується іконографічних канонів, а вносить чимало своєї творчої інвенції. Ікона викликає контемплятивний настрій.

У монографії пейзажі, квіти, натюрморт, емаль, кераміка, графіка та зразки батіку та вибійки. Там же й три портрети — чоловіка, доньки Орисі та „Портрет жінки".

Мисткиня проявляє себе також, як професійний фотограф, виконавши всі фотографії, а також мистецьки й технічно оформила її.

У монографії натрапляємо на дві статті Ірини Твердохліб — перша „Текстильні вибійки мальованки", друга „Техніка вибійки".

Книголюбам подаємо адресу, де можна купити монографію Ірини Твердохліб: „DORA" 700 Cedar Road — Philadelphia, Pa. 19111.

• • •

Ірина Банах-Твердохліб поріднена з образотворчим мистецтвом повних 45 літ, вислідом чого є її мистецькі осяги. Репродукції її малярських творів появилися були в семи числах журналу „Нотатки з мистецтва", докладніше від 20-го до 26-го числа, а в 21-му числі — її стаття п. з. „Історія вибійки". Брала участь у Світовій Виставці Українських Мистців. Репродукції її картин поміщені в „Книзі творчости українських мистців поза батьківщиною". Її картина

(Закінчення на стор. 3)

Юліян Мовчан

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

І так, американські президентські вибори закінчилися... Хоч, правда, в цей самий час відбувалися вибори або перевибори також деяких сенаторів, конґресменів і т.д., проте головною „атракцією" у теперішніх виборах були вибори президента. Оскільки до наступних президентських виборів знову треба чекати аж чотири роки, то нічого не буде дивного, коли дехто з наших виборців старшого покоління сумно скаже: а чи я доживу аж до того часу? Може це вже востаннє я голосував у президентських виборах...

Якщо б хтось запитав, яке значення мали наслідки президентських виборів у ЗСА на долю поневолених Росією народів, а народу українського зокрема, то, на жаль, тут не можна сказати нічого потішаючого. Чому — про це добре сказав наш колеґа Володимир Барагура в статті „Президентські вибори — з двох лих вибрати менше": „Американська міжнародна та закордонна політика, незалежно від того, котра партія при владі, традиційно стоїть послідовно на становищі зберігати великопростірну російську імперію — будь вона царська, демократична, чи комуністична". („Свобода", 18-го жовтня 88 р.).

Правда, обидва кандидати, а віцепрезидент Буш, особливо, не раз підкреслювали, що після вибору на президента вони постараються якнайскорше зустрітися з президентом СССР Ґорбачовим. Поїдуть на зустріч напевно не для того, щоб обговорити з Ґорбачовим питання мирного розчленування совєтської імперії „зла" на вільні національно-незалежні держави (хоч таке розчленування, було б чи не найбільшою запорукою в світі довготривалого миру), а напевно з метою наладнання дальшої співпраці з Москвою — правдоподібно включно з пропозицією економічної допомоги для тотально збанкрутованого СССР.

Якщо йдеться про новообраного президента Буша, то ще в процесі передвиборчої кампанії він вчинив такий „трюк", який аж ніяк не може свідчити про його, Буша, „велику" симпатію до української спільноти. Пообіцявши, що він не тільки візьме участь у вшануваннях 1000-ліття Хрищення України в Вашінґтоні, але навіть з цієї нагоди там виголосить невелику промову, він не тільки не прибув на ті вшанування, але навіть не вважав за потрібне бодай заздалегідь повідомити, що він не зможе туди прибути. У зв'язку з цим, наш відомий публіцист та суспільно-громадський діяч Мирон Куропась в англомовному „Українському Тижневику" за 16-го жовтня в статті „Буш та велика етнічна масакра" пише: „В неділю, 9-го жовтня, містер Буш міг би разом з нами відзначати чи відсвяткувати у Вашінґтоні Український Міленіюм. На жаль, так не сталося, бо він волів краще відсвяткувати „день грибів" у Сісеро, Іллиной. Це свідчить про те, — пише Куропась, — що Джордж Буш та особи, які його оточують, не мають жодної поваги чи респекту до українських американців".

При цій нагоді до речі було б дещо сказати про завжди актуальне питання — взаємовідношення виборців — з одного боку, та демократії в теорії та практиці — з другого. В чому справа?

Загальноприйнято, що під поняттям „демократія" треба розуміти право народу вільно висловлювати свої думки та погляди, право критики свого уряду, як також — і це основне — право народу мати свою власну владу. І це дійсно так, бо в дослівному перекладі грецьке слово „демократія" означає народоправність (демос — народ, кратос — влада). Ніхто також не заперечить, що ЗСА є демократичною державою, бож тут не тільки кожному вільно говорити хто що хоче, але також кожен має право обирати до влади кого хоче, як теж право бути самому обраним, якщо цього забажають виборці. Та не зважаючи на це, залишається ще одне важливе питання: чи само по собі право вибору є ґарантією того, що вибрана особа або особи дійсно були вибрані або можуть бути вибраними лише більшістю голосів?

Аби зрозуміти про що йдеться, наведу кілька достовірних прикладів з недавніх виборів у „моєму" стейті Огайо. І так, демократ (у розумінні приналежности до демократичної партії) Доналд Піс з Бронсвіку вже сьомий раз був переобраний до Конґресу, республіканець Ральф Реґула з Кантону — дев'ятий раз (дворічна каденція), а Луїз Сток (демократ) з Варенсвілле вже аж одинадцятий раз був переобраний до Конґресу.

Подібне можна сказати і про Сенат. 71-річний Говард Метценбаум з Клівленду, який уже відслужив два терміни в Сенаті, був переобраний на третій термін. Це значить, що оскільки вибори до Сенату відбуваються кожних шість років, то Метценбаум буде репрезентувати стейт Огайо в американському Сенаті протягом цілих 18 років.

Подібних прикладів і то ще з більшою кількістю разів перевиборів тих самих осіб, можна навести також в багатьох інших стейтах — чи то буде в перевиборах до Конґресу і Сенату, чи посадників міст і т.д. У чому ж справа?

Звичайно, якби все відбувалося так, як воно вигля-

(Закінчення на стор. 3)

д-р М. Дейчаківський

ЩЕ ПРО ВЕЛИКОГО МИТРОПОЛИТА

Читаючи цікавий репортаж Марти Коломиєць в „Українському Тижневику" з 13-го листопада ц. р. про досліди д-р Марії Клячко і Еви Піддубчишин архівів Митрополита А. Шептицького у Львові а особливо їх ствердження про великий респект до нього представників різних кіл громадянства в Україні, мені пригадалися два епізоди про нашого великого Митрополита, які я включив у мої непубліковані спогади зі студентських часів у Львові

Було це під час літніх вакацій 1940 року. До Ямниці приїхали два студенти київського університету. Сільрада примістила їх на перебування у нашому домі, в нас бо була простора й гарна хата. Вони приїхали з етнографічним завданням — збирати й записувати пісні з Ямни, приповідки, як теж студіювати ямницьку говірку.

Один з них був Петро Перепелиця, тихий, почтивий, серйозний селянський хлопець. Зате другий, Дмитро, на прізвище, здається, Шестопал, був уже більше урбанізований, аґресивний, енерґійний, був комсоргом київського університету. Вечорами сходились до нас місцеві студенти і ми проводили з ними довгі й жваві дискусії на різні теми. В той час ми були ще досить відкриті, ще не застрашені терором НКВД, так що порушували теми й висловлювали погляди, за які можна було легко попасти в тюрму. Однак, наші київські співрозмовці були видно чесними людьми й не зробили на нас доносу.

Одного разу зайшла була розмова про можливість самостійности України. Дмитро запитав:

— І що, ви хотіли б України на чолі з гетьманом і козаками в кунтушах?

— А чому б ні? Було б гарно.

— Та що ви? Не ті часи. Україна може бути тільки республікою робітників і селян.

— Та хай буде й республікою, аби тільки самостійною.

І от, цей комсорг, Дмитро, признався нам таке: в Києві поміж студентами йшла слава про Митрополита, Андрея Шептицького, що він велика людина, святець і має величезний авторитет серед населення Західньої України. І от, каже Дмитро, я постановив, ідучи через Львів, конче відвідати Митрополита, завести з ним розмову й конечно розбити той міт, що про нього кружляв. Оба з Петром Перепелицею зайшли вони до св. Юра й попросили авдієнції в Митрополита.

Митрополитові доклали, що два студенти з київського університету хотіли б його побачити. Він на це погодився і їх увели у залю де приймали гостей. Уже з першого погляду, Митрополит зробив на них потрясаюче й незабутнє враження. Цей немічний, прикований до крісла сивоволосий старець з сивою бородою, з виглядом святця привітав їх своїм лагідним голосом, як рідних, почав з правдивим зацікавленням розпитувати їх про життя, студії, про Київ. — „Він нас просто очарував" — казав Дмитро — „і весь мій плян втягнути Митрополита в філософську дискусію, щоб розбити про нього міт, пішов нанівець. Ми вийшли від нього в покорі перед його маєстатом і мені було соромно за мої думки. Я почувався, як збиточний школяр перед великим учителем. Замість розбити про нього міт, я сам попав у його полон.

Мені особисто теж пощастило побачити один раз незабутню особу великого Митрополита. В 1943 році наш студентський хор „Бандурист" був учасником відзначення для народження й іменин Митрополита Андрея, в перших днях листопада. Разом з представниками УЦК нас запрошено до митрополичої палати, де ми відспівали псалом Дмитра Бортнянського „Услиши, Господи, глас мой". Нашим диригентом був тоді Микола Колесса. Він був дуже уважливий до деталів мистецького виконання і вмів витягнути з хору всі почування й душу. В той незабутній вечір, співаючи той псалом з глибини нашого серця й нашої душі, нам здавалося, що слова „Услиши, Господи, глас мой" відносяться більше до божеської постаті Митрополита, що сидів перед нами у своєму візку, ніж до недосяжного для нас Бога в небесних висотах. На закінчення ми від щирого серця відспівали Митрополитові многоліттєвіє. Це було, на жаль, останнє торжественне відзначення дня народження й іменин великого Митрополита українською громадою, бо вже на другий рік, під совєтською окупацією, в перший день листопада, погасло життя цього велетня духа, незабутнього релігійного й національного провідника.

Університетський курс, присвячений 1000-літтю християнства в Україні

Серед різних академічних заходів, присвячених в українській діяспорі 1000-літньому ювілеєві християнства в Україні треба згадати ще раз курс, що проходить тепер в Нюйоркському стейтовому університеті в Олбані, спонзорований Науково-дослідною Фундацією ім. О. Ольжича, із загальною темою „Культурна спадщина Східньої Европи". Запрошені фахівці окремих аспектів цієї культурної спадщини насвітлили вже дотепер різні ділянки культурних проявів Руси-України від найдавніших часів і кинули проєкцію на майбутнє. Цінною обставиною є те, що на щотижневі лекції можна загостити не лише студентам, але й гостям, зацікавленим даними темами. Тому преса вже інформувала про тематику викладів та про професорів-викладачів, хочемо звернути увагу читачів лише на заключну лекцію даного курсу, що її має дати проф. Богдан Р. Боцюрків з Оттави на тему: „Релігія і законодавство в СССР і Східній Европі". Саме зусилля приїхати з Оттави на одну двогодинну лекцію варте уваги. Було б дуже бажаним, щоб на цю заключну лекцію прибуло більше слухачів, як на попередні (хоча назагал фреквенція на цей курс досить добра). Тож варто хоча коротко подати інформацію про професора-прелеґента.

Проф. д-р Б. Боцюрків — один з найвидатніших знавців сучасного стану релігії різних віровизнань в СССР. З його думкою числяться фахівці цього питання у різних країнах світу. Проф. Боцюрків постійно викладає тепер політичні науки в Карльтон університеті в Оттаві. Народжений в Україні 1925 р., продовжував студії в університеті Манітоби в Вінніпеґу, які закінчив там бакалавреатом в 1952 р.; магістерський ступінь осягнув в 1954 р., а докторат в 1961 р. в Чикагському університеті в ділянці політичних наук. В 1960-их і 1970-их роках проводив досліди в сфері політичних наук, спонзорованих канадськими установами.

Від 1956 до 1963 року був членом факультету Альбертського університету, а від 1969 — дотепер — професором Карльтон університету, Від 1962-1972 р. проф. Боцюрків був директором Інституту Совєтських та Східньо-европейських студій. Рівночасно працював як співредактор англомовної Енциклопедії Українознавства. Він є автором окремих статтей і довідок в цій енциклопедії на тему релігії і атеїзму в СССР, автором численних праць із своєї ділянки, опублікованих в англомовних фахових періодиках, як наприклад, „Студії порівняльного комунізму", „Проблеми комунізму" та в українських виданнях. Є членом канадських та американських наукових Товариств та асоціяцій; є також дійсним членом НТШ. Було б бажаним, щоб якнайбільше зацікавлених згаданими проблемами в Україні могло скористати з цінної лекції цього видатного ученого.

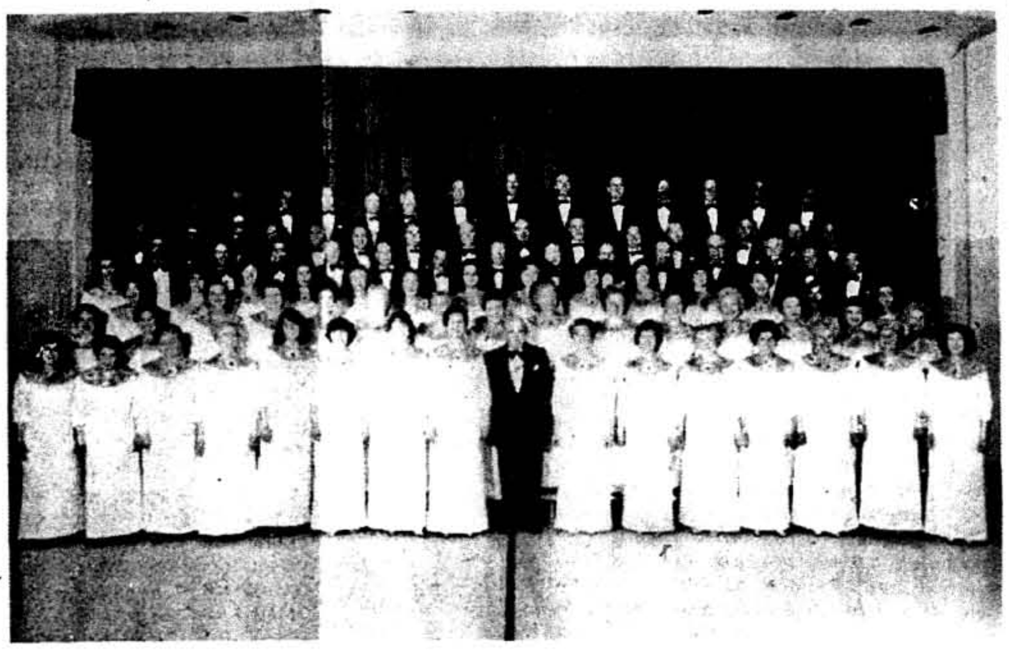
Лекція проф. Богдана Боцюрківа відбудеться 14-го ґрудня о год. 7:15 вечора в приміщенні Гуманітарних наук Нюйоркського університету в Олбані (кімната ч. 133).

Т. Дніпровська

КОНЦЕРТ ТИСЯЧОЛІТТЯ В ДІТРОЙТІ

Це завершення монументального зусилля.

Дітройт — це одно з нечисленних міст, з відносно великим числом українців, де нема світського хору. І тому, коли виринула думка влаштувати концерт, гідний епохальної річниці, виглядало це як нездійснимий проєк. Але всеж таки, ентузіязм, відчуття важливости хвилі та бажання дати нагоду своїм і чужим почути найкращі зразки нашої музичної творчости, кілька осіб своєю наполегливою працею довели до успішного здійснення цього задуму. Створено хор із членів всіх церковних хорів Дітройту, який нараховував понад 90 осіб. Вибрано вміло і усталено репертуар, який під оглядом якости композицій був вершком нашої музичної творчости та опертий на текстах співзвучних до теперішнього стану нашого народу, як і його відношення до річниці, яку вшановуємо.

Об'єднаний хор в Дітройті

Треба подивляти логіку побудови самої програми. Почалася вона концертом Д. Бортнянського число 31, псалом 47 „Всі народи заплещіть у долоні". Це музично виявлена радість із свідомости, що ми, через прийняття християнства, стали дітьми Бога. Концерт збагачений виступом солістів, якими були: Ребекка Каллен, сопрано, Христина Липецька, меццо-сопрано, Діяна Семків-Чемберлейн, альт, Ґордон Финлі, тенор, Ярема Цісарук, баритон, і Мирослав Гнатюк, бас. Слідував „Гимн на прославлення хрищення України" Углицького та „Діво Маріє" Р. Купчинського, виконані хором і оркестрою. „Ой, чого ти Дніпре" М. Фоменка та „Ой, поля ви, поля" В. Барвінського, хоча світського змісту, однак також релігійного настрою. „О, Боже, одомщення зглянся", псалом 94 Барвінського у виконанні Андрія Добрянського, своєю композиційною та мелодичною чіткістю, опертий на змісті псальму, можливо був ідейно найсильнішою частиною програми. Слідували дві тематично зближені композиції: „На ріках Вавилона", псалом 137 Л. Ревуцького, та „Не нам на прю" С. Людкевича до слів Т. Шевченка. Інтерпретація цієї кантати влучно віддала її зміст. Початкова скарга ніжно-благальна, наростала постепенно динамічно, щоби під кінець знов лагідно виявити надію на краще завтра.

Великою естетичною розкішшю було почути цілу величаву компзицію М. Лисенка „Радуйся ниво". На відміну від попередніх, модерних композицій Фоменка, Барвінського і Ревуцького, композиція Лисенка є більш сприємлива для пересічного слухача, своїм оптимістичним та бравурним кольоритом була тріюмфальним закінченням властивої програми цього настроєвого концерту. Залишилась ще молитва „Боже Великий", яку, разом з хором та оркестрою, відспівала також публіка.

Майже три чверті програми оркестрував сам диригент д-р Богдан Кушнір. Крім цього він аранжував „Діво Маріє" та „Боже Великий". Розроблена на поодинокі голоси та збагачена мельодійно, вона була причиною хвилевої констернації публіки, коли вона почала її співати разом з хором та оркестрою.

В концерті взяла участь симфонічна оркестра міста Воррен та запрошений з Ню Йорку Андрій Добрянський. Із солістів двоє було неукраїнцями Ребекка Каллен та Ґордон Финлі. Всі солісти — це співаки зі стажем, вив'язалися бездоганно із своїх завдань. На жаль в багатьох частинах їх виступів оркестра цілковито закривала їх голоси. З цієї самої причини терпів хор. Докладніша контроля динаміки оркестри була б ще більше піднесла успіх цього незабутнього концерту.

Українська громада Дітройту від десяток літ не мала нагоди почути стільки дійсно вершинних творів наших композиторів. Так, як виставка релігійного мистецтва в травні, так і цей концерт демонстрував не тільки чужим, але пригадав також нам наші культурні досягнення, які ми внесли до загальної людської духовної скарбниці.

Д-рові Кушнірові належиться подяка і признання за цей сміливий і успішний порив. Володимир Дигдало, який з рамени Комітету для Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні, був душею цього задуму, своєю безнастанною, наполегливою працею запевнив організаційний успіх концерту. Хористи, які вірно майже через цілий рік ходили на проби і опанували такий великий репертуар, можуть мати повне вдоволення, за добре виконане діло.

Програмка концерту, осяг праці і турбот Любомира Липецького, була виконана естетично і фахово.

Всім згаданим в цій статті — честь і слава. Концерт відбувся в неділю, 13-го листопада.

Володимир Баран

ОБ'ЄДНАНІ АРАБСЬКІ ЕМІРАТИ закупили французькі ракети типу „Кроталь" і 36 французьких джетових літаків „Міраж". Заступник головнокомандуючого збройними силами згаданої держави принц Абу-Дабі шейк Галіфа бін Заєд заявив кореспондентам, що переговори між урядом Об'єднаних Арабських Еміратів і Францією в цій справі тривали досить довго. Перші транспорти ракет і військових літаків вже прибули до портів ОАЕ. Ведуться також переговори з представниками Великобританії й Італії також про доставу зброї.

МІЖ МАДЯРЩИНОЮ І ІЗРАЇЛЕМ підписано договір про курсування пасажирських літаків обидвох країн між Будапештом і Тель Авівом. Ще цього місяця відбудеться перший інавґураційний лет, а потім число летів буде узгіднене між обидвома урядами. З початку грудня мадярська повітряна лінія „Малєв" відкриє своє бюро в Тель Авіві, а ізраїльська компанія „Ель-Аль" в Будапешті. Очікують, що ізраїльські літаки летітимуть, наприклад, з Ню Йорку до Будапешту, Тель Авіву, Москви.

Президентські...

(Закінчення зі ст. 2)

дає назовні, то в цьому не було б нічого поганого. Ну, що ж, люди хочуть переобирати того самого конґресмена або сенатора аж так багато разів, поки він сам хоче або поки природа його не покличе на „вічний спочинок" — це справа самих людей і це, мовляв, аж ніяк не суперечить принципам демократії. На жаль, дійсність показує, що воно не є аж так рожево і „демократично". Напередодні виборів відомі телевізійні коментатори Дейвид Бринклі та Пітер Дженінґс зазначили, що статистика показує, що коли людині вдалося бути обраним до Конґресу, то в 80-ти відсотках вона там може сидіти так довго, як вона сама бажає. Іншими словами, особа, яка або яку під час чергових виборів вперше висувають до Конґресу або Сенату, лише в 20 відсотках має шанси дістати більше голосів аби „побити" тобто, замінити особу, яка була обрана раніше. Чому воно так є — на це є кілька причин.

Виявляється, що чим довше особа сидить на виборній посаді, тим більше вона обзаводиться різного роду приятелями — в тому числі такими, які мають великі впливи або великі гроші. Ну, а гроші — конечна передумова для успіхів у американських виборах. Точніше — потрібна реклама, яка тут дуже дорого коштує. Наприклад, аби перемогти у передвиборах на сенатора в стейті Огайо свого опонента Джорджа Войновича, сенатор Метценбаум витратив на рекляму (телевізія, радіо, преса і т.д.) 7,200,000 дол. (Але й це ще небагато: 1984 року республіканський сенатор Джейсі Гелмс з Північної Каролайни, аби перемогти свого демократичного опонента Джеймса Гента, витратив на рекляму 25 мільйонів долярів)

Отже, як бачимо, аби мати шанси виграти в американських виборах, для цього треба не тільки чимось заімпонувати своїм виборцям, але також бути багатим, мати впливових приятелів і т.д. Саме тому, що довготривале перебування людини на посаді президента стало пов'язуватися з певними неґативними моментами, американський Конґрес після смерти президента Франкліна Делано Рузвелта (який вже був переобраний на четверту каденцію) ухвалив додаток до Конституції, згідно якого президент ЗСА може бути лише один раз переобраний

Тому, аби не було такого стану, який існує тепер, коли через вищеподані причини багато конґресменів чи сенаторів буквально десятки років засиджуються на своїх теплих посадах, уже був би найвищий час, якби також для них встановити обмежені терміни їхнього урядування. Правда, це не так легко буде зробити, бож це мусить пройти через Конґрес і Сенат, де більшість аби і далі безконечно сидіти на своїх нагрітих місцях, напевно є проти такої зміни...

А вже просто курйозом треба назвати такий стан, коли призначені президентом члени Верховного Суду ЗСА можуть сидіти там так довго, як вони самі хочуть. І це в той час, коли Верховний Суд у ЗСА є найголовнішою законодавчою установою держави. (Пригадуєте, як в свій час вже напевно напівздитинілого привозили на інвалідному кріслі на засідання Верховного Суду одного з членів цього суду Даґлеса.) Звичайно робітника чи службовця змушують йти на пенсію у 65 років, але люди, яким не раз треба вирішувати питання великого державного значіння, можуть сидіти на своїх посадах безконечно... Так начебто вони є якісь „супермени", які процесам старости не піддаються. Дивно...

Олії...

(Закінчення зі стор. 2)

— „Церква св. Миколи в Кривчицях" знаходиться в Українському Музеї в Римі, за яку отримала подяку від св. п. Блаженнішого Патріярха Йосифа і як виходить із подяки картина Їх Блаженству припала до вподоби. У 1983 році отримала „Грамоту признання" від Управи Могилянсько-Мазепинської Академії Наук. Та це лише здебільша.

Її творам притаманні оригінальність, вигадливість, спостережливість, виразність включно до глибини. Вона в своїй творчості залишається молода, бо її вроджений талант розвивається динамічно і її картини переконують життьовою правдою.

Ірина Твердохліб крокує впевнено вперед, але її творчі можливості повністю невичерпані. Перед нею ще одна мета — вивести своє мистецтво на якнайширші маґістралі.

Карпатський Лещетарський Клюб, Ню Йорк

ділиться сумною вісткою зі своїми Членами, Симпатиками та усім Громадянством, що дня 19-го листопада 1988 р. відійшла від нас у Вічність по геройській боротьбі з невблаганною недугою

бл. п.

Ірина „Куба" Стефанівська-Терлецька

довголітня та заслужена членкиня нашого Клюбу, першунка в легко-атлетиці та відбиванці на рідних землях та на еміґрації.

Опечаленій Родині глибокі вислови співчуття складає

ЧЛЕНСТВО та УПРАВА КЛК

Ділимось сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що з волі Всевишнього дня 17-го вересня 1988 р. відійшов несподівано від нас у Вічність наш Найдорожчий, Невіджалуваний МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР ХУТКО

син Лемківської Верховини, народжений 19-го березня 1920 р. Прибув до Америки 1931 р.

ПОХОРОНЕНИЙ дня 20-го вересня 1988 р. на цвинтарі Mt. Calvary в Баффало, Н. Й.

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку Всечеснішому о. Дмитрові Лаптуті, пароховi церкви св. Івана Хрестителя в Тонаванда, за відправу похоронних обрядів та щирі і теплі слова про Покійного. Рівнож дякуємо хорові Боян, його диригентові п. Іванові Грицьковянові та солістам хору пп. Зенонові Депутатові і Брониславові Пруцові, за звеличання похоронів гарним співом. П-ні Олі Слотюк — директорові похоронного заведення спасибі за взірцеве переведення похоронів.

Наша найщиріша подяка Приятелям Влодка, які віддали Йому останню прислугу несучи домовину на Вічний Спочинок, а саме пп.: Т. Пришлякові, Д. Мацькові, Д. Райці, Е. Розенові, П. Яроцькому і Т. Чмолі.

Рівнож дякуємо колишнім членам хору „Бурлаки" за зворушливий момент під час похоронних обрядів, відспівання Влодкові улюбленої пісні „Карпати", яка нагадувала Йому, Його молодість на улюбленій Лемківщині, а п. Дозеві Пришлякові спасибі, за сольоспів в Карпатах.

Панові Тарасові Чмолі другові Влодка складаєм щиру подяку за прощальні слова над відкритою могилою.

Щиро дякуємо п-ні Ірені Лаврівській — керівникові Патріярхальної радіопрограми за некролог і милий спомин про Покійного.

Подяка всім, які прийшли віддати останню пошану нашому Влодкові та відпровадили Його на місце Вічного Спочинку.

Наша щира подяка учасникам жалібного обряду за квіти, пожертви на Служби Божі та харитативні цілі.

Передано:

на будівельний фонд церкви св. Івана Хрестителя суму	$985.00
на лемківський гуртожиток в Польщі	155.00
Патріярхальна радіопрограма в Баффало	70.00

Ще раз наша щира подяка за все, нехай Всевишній винагородить Вас сторицею.

Горем прибиті:
дружина — ОКСАНА
син — РІЧАРД з дружиною і доньками

ПОДЯКА

З волі Всевишнього у вівторок 2-го лютого 1988 р. відійшла у Вічність на 75-му році свого трудолюбивого й побожного життя, наша Найдорожча й незабутня ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА, СЕСТРІНКА, БРАТАНИЦЯ, СТРИЙНА й ТЕТА

сл. п.

НАТАЛІЯ КЛЕЦОР з дому ШВЕЦЬ

Цією дорогою складаємо щиро-сердешну подяку Рідним, Приятелям, Сусідам, Знайомим, та Організаціям, що в днях нашого безмежного родинного горя і смутку, зложили нам особисто, телефоном, телеграмою і листовно свої сердечні співчуття з теплими висловами потіхи й розради. Рівнож щиро дякуємо Їм усім за коші й вінки квітів на могилу Покійної, за молитви й щедрі пожертви на Служби Божі, церковно-громадські й добродійні цілі.

З глибини серця висловлюємо нашу подяку о. митратові Іванові Гаврилюкові, пароховi церкви Успення Божої Матері на Розмонті, в Монтреалі, за відправлення в сослуженні отців: митрата Ярослава Гаймановича, д-ра Ігоря Мончака й д-ра Юрія Федорова з Торонто: Парастасу в похоронному заведенні Альфреда Даллєра в Монтреалі, заупокійної Служби Божої в церкві Успення Божої Матері, відпровадження тлінних останків Покійної на цвинтар і запечатання її гробу. Рівнож ми дуже вдячні нашому отцю пароховi за його участь в поминальному прийнятті і за виголошення щирого слова спогаду про Покійну.

Щиро-сердешну подяку складаємо о. д-рові Ігореві Мончакові, пароховi церкви св. Михаїла на Ібервілл, в Монтреалі, за його ласкаве прибуття до шпиталю св. Анни в Джолієтт, Квебек та уділення недужій Наталі св. Тайни Оливопомазання, приготовивши її на дорогу до Вічности. Зокрема ми йому дуже вдячні за виголошення в часі Заупокійної Служби Божої в церкві Успення Божої Матері зворушливого прощального слова та за участь в похоронних відправах і тризні.

Наша щиро-сердешна подяка належиться о. митратові Ярославові Гаймановичеві й д-рові Юрієві Федорову за їх співслуження у всіх похоронних відправах і за участь в поминальному прийнятті-тризні. Сердешну подяку висловлюємо нашим дякам п. Богданові Балицькому й п. Осипові Юрчишинові за їхні зворушливі співи в часі похоронних відправ, а зокрема п. Юрчишинові за переведення збірки пожертв в часі Панахиди.

Сердешну подяку складаємо щирим приятелькам покійної Наталі — паням: Олі Кучаській, Соні Мацук і Марійці Чолій, за їхні теплі, навіяні любов'ю і пошаною до Покійної, спогади про Неї, якими вони поділилися з присутніми на тризні. Зокрема ми вдячні пані Марійці Чолій за її виконання в церкві перед Заупокійною Службою Божою зворушливої молитви-пісні: „Господи помилуй мене..." Нашу щиру подяку складаємо нашим приятелькам; пані д-р Марійці Клячко з Ню Йорку, Н.Й., шкільній товаришці й односельчанці покійної Наталі й сестрі нашого зятя Петра Гаврилюка — Соні Мацук, за їхні теплі й змістовні посмертні згадки в українській пресі, а саме: в щоденнику „Свобода" в ЗСА, та в тижневику „Наша Мета" в Канаді.

Наша щира подяка належиться паням, членкиням Сестрицтва при церкві Успення Божої Матері за приготування поминального прийняття. Ми невимовно вдячні всім, що віддали останню прислугу Покійній, беручи участь у Панахиді, Заупокійній Службі Божій, похоронній відправі на цвинтарі і тризні, а також за молитви в Сороковий День смерти сл. п. Наталі.

Сердешно дякуємо лікарям д-р. Сергієві Піжон і Томасові Мондор за їх совісну лікарську опіку і лікування в шпиталі, як рівнож наша щира подяка для шпитальної обслуги за їх старанне піклування Недужою.

Щиру подяку складаємо похоронному заведенню Альфреда Д'Даллєра в Монтреалі за совісне і коректне переведення похорону.

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. Наталі, члени ближчої і дальшої Родини, Приятелі, Сусіди і Знайомі зложили в Її пам'ять щедрі пожертви на церковно-громадські й добродійні цілі:

На Служби Божі в різних українських і римо-католицьких церквах та манастирях зложили:

Д-р Баран Остап і Зеня, д-р Бойко Василь і Анна, Гаврилюк Петро і Богданна, Дармограй Петро, Дякунчак Ігор і Христина, Іванчишин Василь і Ірена, Клецор Олесь і Лідія, д-р Клячко Марійка, Косовська Марія, Кучарська Оля, Кушнір Емілія, Макаро Ґрейс, Мартинів Евдокій з родиною, Мельник Бронислава, Островерха Олена, О'Коннелл Джіммі і Мері Еллен, Піддубчишин Ева, Проців Ольга, Рак Петро з родиною, Союз Українок Америки, Відділ 82 на Бронксі, Н.Й., Швець Василь і Люба з родиною, Швець Михайло і Олена з родиною, Тершаковець Іван і Неля з родиною, Цюпка Марія з родиною, Чорнодольська Клявдія з родиною, Зазуля Ольга з родиною і Зацухний Микола та Оля.

I. На Фонд Св. Софії в Римі:

В канадській валюті:
По 50.00 дол.: Петро і Богданна Гаврилюки, Олександер і Ліда Клецорі, Михайло Клецор, Осип і Софія Мацуки, по 20.00 дол.: Любомира Брикович, Зенон і Юґет Бриняські, Оля Кучарська, по 20.00 дол.: Петро і Марія Кушнірі, Мирон і Богданна Мончаки, Ярема і Дарія Савки, Ярослав і Марійка Чолії та Осип і Осипа Юрчишини, по 10 дол.: Микола і Евстахія Андрухів, Володимир і Евгенія Білики, Богдан і Марія Балицькі, Зенон Бандура, Степан і Дарія Ганаси, Люба Левицька, Михайло Мандрик з родиною, Орест і Ірена Павлови, Іван і Марія Павлови, Роман Полюга з родиною, Володимир Роніш, Володимира Цибушник, Евген і Ганя Чолії та Н.Н. (підпис нечиткий).

В американській валюті:
По 50.00 дол. д-р Богдан Бородайко, по 25.00 дол.: Анна Політило, Петро і Стефанія Ушаки, мґр Лев і Ольга Стеткевичі; Мартинів Евдокія і родина (вислали окремо до Риму). По 20.00 дол.: Василь і Ірена Іванчишини; по 15.00 дол.: Ярослав і Іванна Клими, по 10.00 дол. Теодора Бриттан, Олександра Кіршак, Надія Попель, Олена Смулка, Клявдія Чорнодольська, Стефанія Чорнодольська; по 5.00 дол.: Ольга Гірна, Юлія Криса і Ольга Яхно.

II. Св. Софія у Філядельфії, Па., ЗСА
10.00 американських долярів: Наталія Власов і Родина Дмитра Січ.

III. Св. Софія в Ст. Катеринс, Онтаріо, Канада
в канадській валюті: 50.00 дол. Емілія Кушнір,
в американській валюті: 25.00 дол.: Ярослава Ставнича

У. Храм Пренепорочної Діви Марії в Люрді, Франція:
50.00 ам. долярів: Адв. Роман і Ольга Гуглевичі;

УІ. На Пресовий фонд „Нашого Життя":
25.00 ам. дол.: Ярослав і Ольга Городецькі.
10.00 ам. дол.: Союз Українок Америки, 82. Відділ на Бронксі, Н.Й.

ІУ. Українська Католицька Духовна Семінарія Св. Духа в Оттаві, Онтаріо:

в канадській валюті:
100.00 дол. Василь і Люба Швеці з родиною і Михайло та Олена Швеці з родиною; по 50.00 дол.: Петро й Богданна Гаврилюки, Олександер і Ліда Клецорі та Михайло Клецор; по 30.00 дол.: Ігор і Христина Дякунчаки; по 15.00 дол.: Наталія Бартків.

в американській валюті:
100.00 дол. інж. Аполінарій і Тетяна Осадци.; 25.00 дол. проф. Володимир Барагура; по 20.00 дол.: Ярослава Казанівська, Микола і Марія Кузики з родиною, Хемич Дарія Хухра з родиною Паш і Ольга Зазуля з родиною.

Хай Всевишній Господь винагородить Вас усіх своїми щедрими ласками!

Муж Михайло з родиною

„Волю ніхто нікому не дав..."

(Закінчення зі стор. 1)

усіх країн, а рівночасно надію, що може чергове покоління буде відбувати СКВУ у Києві, бо він вірить в українську самостійну державу, та що вона буде.

В дальшому до слова покликано Оксану Мешко, яка відчитала привітання виготовлене в дні 17-го листопада у Москві членами Української Гельсінкської Спілки, що його підписали Микола Горбаль, Микола Горинь, Богдан Горинь, Михайло Осадчий, Микола Муратов, Степан Хмара, Вячеслав Чорновіл і Олесь Шевченко.

Надія Світлична відчитала зворушливий привіт Євгена Сверстюка, якого початок присутні заслухали на стрічці і тим поглибили враження, що автор привітання є присутній не лише духом, але справді фізично на залі. Високопоетичний привіт Є. Сверстюка закінчив словами Кобзаря: „Обнімітеся брати мої, молю Вас благаю".

В тому місці П. Саварин передав керування святочним відкриттям д-р Юліянові Кулясові, якого раніше П. Саварин проголосив як однозгідним для всіх предсідником V СКВУ. Заступниками Ю. Куляса стали Я. Білак, М. Болюх, С. Мудрик і Богдан Коваль. Секретарями обрано д-р Наталю Пазуняк і Нарію Савчак.

Ю. Куляс, приймаючи свій пост від П. Саварина, заявив, що уважає честю провадити цей історичний Конгрес в часі коли на рідних землях проходять великі переміни, а рівночасно ми відзначуємо 1000-річчя Християнства. Він пригадав 1-ий маніфест на 1 СКВУ перед 21 роками і відчитав знаменні його частини. На його думку найважливішим завданням V СКВУ є обрати відповідний провід у цей знаменний для всіх українців час, а при тому уложити конкретні та прагматичні пляни праці на найбижчне майбутнє. Справою першої потреби уважає він вибрання таких осіб до проводу, які мають в усіх країнах, де живуть українські поселенці зв'язки з урядовими чинниками і мають впливи в леґіслятурах. Ю. Куляс закликав делегатів щоб дискутували в ім'я української рації, а успіх чи неуспіх СКВУ буде залежати від самих делегатів.

Предсідник, з уваги на пізню пору, відклав чергові справи на четвер, тобто прийняття програми, правильника Конгресу і покликання комісії. Замість того він відчитав письмові привіти від ОУН за підписом Дарії Ребет, від УГВР за підписами Мирослава Прокопа і Архимандрита ЧСВВ о. Ізидора Патрила. Святочний вечір закрив молитвою Митрополит Василій.

На залі були присутні крім згаданих вже Владик ще: Владика Всеволод, пастор Олекса Гарбузюк, Владика з Бразилії Єфрем Кривий, Владика Михаїл Гринчишин, Владика Ізидор Борецький і Архимандрит І. Патрило. Усіх цих Владик П. Саварин привітав окремо.

Ю. Куляс поінформував, що ділові наради розпічнуться в четвер, о год. 9-ій ранку.

Міністер фінансів Канади М. Вілсон читає привіт від прем'єр-міністра Б. Малруні. На першому пляні члени Почесної Президії О. Мешко, о. В. Романюк і С. Січко.

Промовляє предсідник V СКВУ Ю. Куляс

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ Ґергард Гессел, який повинен займатися справою Олівера Норта, звернувся до президента Роналда Реґена із запитанням, чи Президент має намір допустити до цього процесу. Г. Гессел задав це запитання тому, що під час судового процесу свідки будуть змушені розголошувати деякі державні таємниці. „Свідки попадуть у трудне становище, бо їм доведеться обговорювати аспекти зовнішньої політики і теми, що заторкують національну безпеку", — сказав Гессел. Серед свідків будуть фігурувати відомі в минулому державні діячі, у тому числі Роберт МекФарлейн, який займав посаду дорадника президента Р. Реґена в справах національної безпеки. Гессел не виключає також, що колишній член Ради Крайової Безпеки Олівер Норт, захищаючи себе, публічно заявить те, про що мовчав би, якби не сидів на лаві підсудних. Реакція президента Роналда Реґена покищо невідома. Судовий процес почнеться не раніше половини січня і завершиться, коли Реґен уже не буде президентом, значить не зможе вирішити справи про помилування.

СИН ІРАКСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА Суддама Гуссейна, Удая Гуссейн, ударом грубої палиці забив на смерть одного з охоронців президента. Вбивство, яке трапилося коло президентської резиденції в Баґдаді викликало широкий розголос. 25-річний Удая післав свого тілохранителя, щоб він зупинив стрілянину з пістоля іншого охоронника президента, який відбував кожноденну вправу у стрілянні. Коли цей відмовився і продовжував стріляти, Удая підійшов до нього і сам вдарив його палицею і за одну годину охоронник помер у лічниці. Президент Гуссейн потелефонував в міністерство юстиції і зарядив перевести повне слідство та засудити Удая згідно з існуючими в Іраку законами.

КЕРІВНИКИ ПАЛЕСТИНСЬКОЇ Визвольної Організації заявили представникові Міжнародного Червоного Хреста в Бейруті, що вони зроблять максимальні зусилля для того, щоб віднайти і приспішити звільнення Пітера Вінклера, представника швайцарського Червоного Хреста, бюро якого знаходилось у південній частині Ливану. Вінклера захопили мусулманські терористи 10 днів тому і, не зважаючи на протест Міжнародного і швайцарського Червоного Хреста, він й досі перебуває в полоні.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ покарав 12-ма роками тюрми двох механіків, які останніми переглядали гальма товарного поїзду, який в 1987 році на повній швидкості врізався у пасажирський поїзд. У висліді катастрофи загинуло тоді 106 осіб, а 24 були тяжко поранені. Взагалі страти обраховують на 1,5 міл. карбованців, (2,4 міл. долярів за офіційним совєтським перерахуванням). Механіки, яких засудили і мабуть пошлють відбувати кару в концтабори Сибіру, це Трусов і Пузанов, згідно з інформацієї ТАСС. Суд прийняв також постанову, щоб перестерегти міністерство транспорту перед прийманням на роботу неперевірених повністю осіб.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐

„Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

АННА ВІРГУН, член УНС Відд. 414-го в Ню Гевен, Конн. померла 18-го липня 1988 року на 90-му році життя. Нар. 18-го серпня 1897 року в Галичині. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку Марію Стажик в Ст. Пітерсбургу на Фльориді. Похорон відбувся на цвинтарі „Кальварія" в Ст. Пітерсбургу, Фла.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Телюк, секр.

МАРІЯ БУДУРОВИЧ, член УНС Відд. 432-го ім. Т. Шевченка в Торонто, Канада, померла 31-го серпня 1988 року на 96-му році життя.. Нар. в селі Гостові, Товмач, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку мужа Івана і сина Богдана з дружиною і дві доньки в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Марії в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КІЦОК, член УНС Відд. 477-го Б-ва Св. Йосафата в Гадсоні, Н.Й., помер 8-го жовтня 1988 року на 80-му році життя. Нар. 18-го листопада 1907 року в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС став 1931 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 11-го жовтня 1988 року на цвинтарі Сідар Парк в Гадсоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Богдан Пішак, секр.

АЛЕКС КАШУБА, член УНС Відд. 58-го в Ютиці, Н.Й., помер 12-го жовтня 1988 року на 95-му році життя. Нар. 1893 року в Білорусії. Членом УНС став 1925 року. Залишив у смутку двох синів Володимира та Якова і доньку Джені Блаувелт, внуків та правнуків. Похорон відбувся 15-го жовтня 1988 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ютиці, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Ковалевська, секр.

ОСИП ШИБ, член УНС Відд. 399-го Т-ва „Леви" в Чикаго, Ілл., помер 22-го вересня 1988 року на 68-му році життя. Нар. 1920 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Лесю, дітей Ігоря, Галину із чоловіком Брусом, Дарку, троє внуків і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 24-го жовтня 1988 року на цвинтарі Св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Б. Припхан, секр.

МАРІЯ ЧОРНОБАЙ, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка в Ладлов, Масс., померла 6-го жовтня 1988 року на 82-му році життя. Нар. 30-го березня 1906 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку три племінниці: Дороту Максимів, Ольгу Якимів і Ірену Левську. Похорон відбувся 8-го жовтня 1988 року на цвинтарі Св. Альойзія в Індіян Орчард, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Гаврильців, секр.

• ДО ВИНАЙМУ •

ДО ВИНАЙМУ
4 КІМНАТИ
на першому поверсі (побажано без дітей і звірят), писати до.
Marian Krutasiewicz
41-43 42nd Street
Irvington, N.J. 07111

• HELP WANTED •

ПОТРІБНА
ФАХОВА ОПІКА
над старшою напівспаралізованою жінкою, за платню і осібну квартиру, в околиці Ірвінгтону, Н. Дж. Зголошуватися на тел.: **(201) 372-3749**

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до домашньої праці і до опіки над двома дітьми шкільного віку, Livingston, N.J. Тел. по 7-ій год. веч.
(201) 992-0726

HOME-MAKER
6 day week — 18 mo old child — attends school Driver's licence Some English Mother a physician Country living — with horses
(203) 869-4446

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖІНКУ
із знанням української або польської мов, яка допомогла б опікуватись старшою спаралізованою людиною в Пассейку, Н. Дж. Оплата — за домовленням. Тел. вдень або веч. до: JANINA BURNS **(201) 667-5841**